Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: تمرین تشریحی درس ۸

دبیرستان فرزانگان۷

۱ – با توجّه به روابط معنایی بین کلمات (ترادف، تناسب، تضمّن) نوع ارتباط واژگان هر یک از موارد زیر را مشخّص کنید.

الف) طیلسان ـ جامه ب) اتراق ـ مسافر پ) استبعاد ـ دوری

۲ – معنی واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید.

الف) هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم.

ب) گمان می‌کند به غایت‌القصوای خود رسیده است.

ج) از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.

د) بر نمط عشق اگر پای نهی طاق نِه

۳ – معنی واژگان مشخّص‌شدهٔ زیر را بنویسید.

الف چه استبعادی دارد که روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم!

ب چند صباحی تا حبشه و قلب افریقا نیز پیش راند.

پ کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند

ت هنوز طاق ضربی دروازه‌های آن باقی است.

ث می‌بایست ده فرسخ راه را پیمود.

ج آیین طریق از نفس پیر مغان یافت

چ چون ابروی معشوق با طاق و رواق است

ح به قول بیرجندی‌ها در این شهر یک «سرپَری» زدیم.

۴ – با توجّه به معانی داده‌شده، یک واژهٔ مناسب انتخاب کنید.

الف یادآوری، به خاطر آوردن: (استبعاد / تداعی)

ب توقّف چند روزه در سفر، موقّتاً در جایی اقامت گزیدن: (اتراق / رواق)

پ جاکاغذی، جعبهٔ چوبی یا فلزی رو باز که برای قرار دادن کاغذ، پرونده یا نامه‌ها روی میز قرار می‌دهند: (پانوراما / کازیه)

ت ویژگی نوعی عقرب زرد بسیار سمّی که دُمش روی زمین کشیده می‌شود: (جرّاره / غاشیه)

۵ – معنای واژگان مشخّص‌شده را بنویسید.

الف پیرمرد از داخل کازیهٔ روی میز یک پاکت برداشت.

ب همه می‌دانیم که دولت مُستعجِل بود.

۶ – در نوشتهٔ زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر «نوع» آن مشخّص کنید.

«رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخوردهٔ آن به زبان حال بازگو می‌کند که...»

۷ – در هر یک از گروه‌های اسمی زیر، نوع وابستهٔ وابسته را تعیین نمایید.

الف) هفت فرسخ راه ب) دامنهٔ کوه‌های شمالی

۸ – در هریک از گروه‌های اسمی زیر، نوع «وابستهٔ وابسته» را مشخّص کنید.

الف دوازده سیر زعفران

www-kanoon-ir

ب شرایط تقریباً پایدار

۹ - با توجّه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند

الف نقش دستوری واژهٔ «بغداد» چیست؟

ب یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید.

پ یک پیوند وابسته‌ساز در بیت بیابید و بنویسید.

۱۰ - با توجه به‌عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«نامه را معلّم کلاس سوّم، برایم نوشته بود؛ به یاد گذشته‌ها و خاطرات پاریز.»

الف در گروه اسمی «معلّم کلاس سوّم»، «هسته» کدام کلمه است؟

ب نوع «وابستهٔ وابسته» این گروه اسمی را بنویسید.

پ کدام واژه نقش «تبعی» دارد؟

۱۱ - با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند»

الف بیت را از شیوهٔ «بلاغی» به شیوهٔ «عادی» برگردانید.

ب «واو» ربط (پیوند) در کدام مصراع این بیت به‌کار رفته است؟

۱۲ - نمودار پیکانی هر یک از گروه‌های اسمی زیر را بکشید.

الف پنج جفت جوراب

ب کتاب برادران کارامازوف

پ متولّدین سیزده آبان

ت بچه‌های کدام محله؟

ث خاطره‌انگیز بودن این اتفاق

ج سه فروند هواپیما

۱۳ - نوع وابستهٔ وابسته را در مثال‌های زیر تعیین کنید.

الف) سه کیلومتر جاده ب) اتاق بسیار کوچک ج) رنگ آبی آسمانی

۱۴ - نمودار پیکانی وابستهٔ وابسته را در گروه‌های زیر ترسیم کنید.

الف) نظر این دانش‌آموز ب) هوای نسبتا خنک

ج) راه مدرسهٔ دوست‌داشتنی د) پنج فروند هواپیما

۱۵ - ممیّز مناسب اسامی زیر را بنویسید.

الف) تخم‌مرغ ب) مدرسه ج) کتاب د) گل

۱۶ - چه ممیّزی برای بسیاری از اشیا به‌کار می‌رود؟

۱۷ - ممیّزهای زیر به‌ترتیب برای چه مواردی به‌کار می‌روند؟

الف) سیر: ب) طاقه: ج) دست: د) دستگاه:

۱۸ - در هر یک از گروه‌های اسمی زیر نوع وابسته‌های وابسته را مشخّص کنید.

www-kanoon.ir

الف) پنج کیلومتر راه:

ب) تاریخ کشور عزیز:

پ) بال عقاب اندیشه:

ت) یک چمن داغ:

ث) دو توپ پارچه:

ج) تیم فوتبال ایران:

چ) دبیر کدام کلاس:

ح) افتخارآفرینان اندیشهٔ صعود:

خ) صد کاروان اشتر:

۱۹ – جمله‌های ساده و مرکب را در عبارت‌های زیر مشخص کنید.

الف) سه فرسخ کوهستانی آب و آبادی داشت، اما از «کران» به بعد هفت فرسنگ تمام بیابان ریگ‌زار بود.

ب) وحشت ناپلئون از بارندگی است که توپخانه او را از تحرک باز خواهد داشت.

۲۰ – در کدام گزینه «ممیّز» وجود دارد؟ آن را مشخص کنید.

۱) پنجاه متر ارتفاع ۲) بانک اعتبارات ایران ۳) قدرت قلم نویسنده ۴) گیرایی سخن او

۲۱ – در گروه‌های زیر وابستهٔ وابسته را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید.

الف) ده فرسخ راه ب) دوران حکومت سرهنگ‌ها پ) دموکراسی قرن بیستم

۲۲ – کنایهٔ بیت زیر را بررسی کنید.

خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند

۲۳ – مجاز را در موارد زیر بیابید و معنای مجازی هر یک را بنویسید.

الف) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند

ب) یک روز دنیایی به روم چشم داشت.

پ) متوجّه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.

۲۴ – در هر یک از جمله‌های زیر کنایه‌ها را بیابید و مفهوم آنها را بنویسید.

الف) در این دو شهر تنها یک سَرپَری زدیم.

ب) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.

پ) دل‌گرمی و دَم‌سردی ما بود که گاهی مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند

۲۵ – در بیت

«کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟»

آرایهٔ ادبی جناس همسان (تام) را نشان دهید.

۲۶ – جای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.

الف) در جملهٔ «با راه آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می‌رفتیم»، واژهٔ مشخّص‌شده آرایهٔ ..... دارد.

تمرین تشریحی درس ۸

www-kanoon-ir

۲۷ – مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید.

* راستی خاتم فیروزهٔ بواسحاقی — خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود

* کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند — کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟

۲۸ – معنی هریک از عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.

۲۹ – معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف چه استبعادی دارد که روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم!

۳۰ – معنی هریک از ابیات و عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید.

الف کرانه‌های فرات، خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.

۳۱ – معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

الف یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.

۳۲ – معنی ساده و روان بیت زیر را بنویسید.

آیین طریق از نفس پیر مُغان یافت — آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند

۳۳ – معنی ساده و روان عبارت زیر را بنویسید.

«از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

۳۴ – در بیت:

صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب — تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند

الف) منظور از «جفا دیدن» چیست؟

ب) چه مفهومی از این بیت دریافت می‌شود؟

۳۵ – «ضرورت توسّل به مرشد و مراد» از مفهوم کدام بیت برمی‌آید؟

الف) در عالم پیر، هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است

ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند

۳۶ – در عبارات زیر، جاهای خالی را به‌درستی، پُر کنید.

الف کتاب «بینوایان» اثر ..... است.

۳۷ – نویسندهٔ کتاب «از پاریز تا پاریس» کیست؟

www-kanoon-ir

پاسخنامه تشریحی

۱ - الف) تضمّن / ب) تناسب / پ) ترادف

۲ - الف) چریغ: تلفّظ محلی «چراغ» نزد مردم سیرجان // اتراق: توقّف چندروزه در سفر در جایی، موقّتاً در جایی اقامت گُزیدن

ب) حدّ نهایی چیزی، کمالِ مطلوب

ج) ویژگی نوعی عقرب زرد بسیار سمّی که دُمش روی زمین کشیده می‌شود.// سوره‌ای از قرآن، یکی از نام‌های قیامت

د) نمط: روش، طریقه// طاق: تنها، فرد، تنهایی

۳ -

الف دور دانستن، بعید شمردن چیزی

ب بامداد، سپیده‌دم، پگاه

پ پادشاه، هریک از پادشاهان سلسلهٔ کیان

ت طاق احداث شده بین دهانهٔ دو تیرآهن که آن را با آجر و ملاط گچ می‌سازند.

ث فرسنگ، واحد اندازه‌گیری مسافت تقریباً معادل شش کیلومتر

ج موبدان زرتشتی؛ در ابیات عرفانی، عارف کامل و مرشد را گویند.

چ بنایی با سقف گنبدی یا به شکل هرم

ح توقف کوتاه؛ هرگاه مرغی از اوج، یک لحظه بر زمین نشیند و دوباره برخیزد، این توقف کوتاه را «سر پَر زدن» می‌گویند.

۴ -

الف تداعی

ب اتراق

پ کازیه

ت جراره

۵ -

الف کازیه: جاکاغذی، جعبهٔ چوبی یا فلزی روباز که برای قرار دادن کاغذ، پرونده یا نامه‌ها روی میز قرار می‌دهند.

ب مُستَعجِل: زودگذر، شتابنده

۶ - بدل: پایتخت ایتالیا یا معطوف: باروهای دودخورده

۷ - الف) ممیّز ب) صفت مضاف‌الیه

۸ -

الف ممیز

ب قید صفت

۹ -

الف مسند

ب خون ضعیفان

پ که

۱۰ -

الف هسته: معلّم

www-kanoon-ir

ب صفتِ مضاف‌الیه

پ خاطرات

۱۱ -

الف یک چوب، صد تیغ جفا بر سر و تن دید تا از خویش تهی شد و آن را نی نامیدند.

ب مصراع دوم

۱۲ -

الف پنج جفت جوراب

ب کتاب برادران کارامازوف

پ متولّدین سیزده آبان

ت بچه‌های کدام محله؟

ث خاطره‌انگیز بودن این اتفاق

ج سه فروند هواپیما

۱۳ - الف) کیلومتر: ممیّز ب) بسیار: قیدِ صفت ج) آسمانی: صفتِ صفت

الف) نظر این دانش آموز

ب) هوای نسبتاً خنک

ج) راه مدرسه دوست داشتنی

د) پنج فروند هواپیما

۱۴ -

۱۵ - الف) شانه یا دانه ب) باب ج) جلد یا نسخه د) شاخه

۱۶ - کلمهٔ «تا» برای بسیاری از اشیا به‌کار می‌رود.

۱۷ - الف) برای وزن ب) برای پارچه

ج) برای تعداد معینی از لباس، میز و صندلی، ظرف د) برای لوازم الکتریکی

۱۸ -

الف کیلومتر: ممیز

ب عزیز: صفت مضافٌ‌الیه

پ اندیشه: مضافٌ‌الیهِ مضافٌ‌الیه

ت چمن: ممیز

ث توپ: ممیز

ج ایران: مضافٌ‌الیهِ مضافٌ‌الیه

چ کدام: صفت مضافٌ‌الیه

ح صعود: مضافٌ‌الیهِ مضافٌ‌الیه

خ کاروان: ممیز

www-kanoon-ir

۱۹ – الف) دو جمله ساده است. "اما" پیوند هم‌پایه‌ساز است.

ب) جمله مرکب است. "که" پیوند وابسته‌ساز است.

۲۰ – گزینهٔ «۱»: واژهٔ «متر» ممیّز است.

۲۱ – الف) «فرسخ»: ممیّز ب) «سرهنگ‌ها»: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

پ) «بیستم»: صفت مضاف‌الیه

۲۲ – رنگین شدن از خون کنایه از مرگ آدم‌های بسیار

۲۳ –

الف «نفس» مجاز از سخن

ب «دنیا» مجاز از مردم دنیا / «روز» مجاز از دوره (زمان)

پ «قلم» مجاز از نوشته و اثر

۲۴ –

الف سرپر زدن: کنایه از توقّف کوتاه کردن

ب چشم داشتن: کنایه از توجّه کردن / چشم زدن: کنایه از ترسیدن و بیم داشتن

پ دل‌گرمی: کنایه از امیدواری / دَم‌سردی: کنایه از ناامیدی

۲۵ – «کی»، جناس همسان (تام) دارد. مصراع اوّل به‌معنی «پادشاه» و در مصراع دوم به‌معنی «چه وقت» است.

۲۶ –

الف مجاز: مجاز از قطار

۲۷ – ناپایداری قدرت

۲۸ –

الف روزگاری همهٔ مردم دنیا به ایتالیا توجّه داشتند و از آن بیم داشتند.

۲۹ –

الف بعید نیست که به‌زودی خاطرات سفر ماه را هم بنویسم.

۳۰ –

الف کشورهای عراق و سوریه (دورترین کشورها) از فرمان روم (ایتالیا) اطاعت می‌کردند.

۳۱ –

الف روزگاری همهٔ مردم یا کشورها به روم توجه داشتند و از آن حساب می‌بردند. (از قدرتش می‌ترسیدند.)

۳۲ – خضر که خوش‌قدم نام گرفته، روش پیمودن راه شناخت را از سخنان گیرای پیر میخانه آموخته است.

۳۳ – «از ترس گرفتاری و مشکلات حکومت دموکراسی که مانند عقرب بسیار کشنده است به ناچار به حکومت نظامیان رضایت داده که مانند مار سمّی خطرناکی است.»

۳۴ – الف) سختی کشیدن

ب) تحمّل سختی برای رسیدن به کمال

۳۵ – گزینهٔ «ب»: «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند»

۳۶ –

الف ویکتور هوگو

۳۷ – محمدابراهیم باستانی پاریزی